

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

Валентина ЧУМАК

«21» грудня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Страховий захист людини і бізнесу
(міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна)

Полтава
2021 – 2022 н. р.

Робоча програма міжфакультетської вибіркової навчальної дисципліни
Страховий захист людини і бізнесу для здобувачів вищої освіти

Мова викладання державна

Розробники: Зоря Олексій, професор кафедри фінансів, банківської справи та
страхування, д.-р. е. н., доцент;
Зоря Світлана, доцент кафедри фінансів, банківської справи та
страхування, к. е. н., доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансів, банківської справи
та страхування

Протокол від «21» грудня 2020 року № 9

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Загальна кількість годин	90	90
Кількість кредитів	3	3
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (обов'язкова чи вибіркова)	вибіркова	
Рік навчання (курс)	2	2
Семестр	4	4
Лекції (годин)	16	4
Практичні (годин)	14	2
Самостійна робота (годин)	60	84
в. т. ч. індивідуальні завдання (вказати вид) (годин)	-	контрольна робота (40 год)
Вид семестрового контролю	залік	залік

2. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Відсутні.

3. Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни Страховий захист людини і бізнесу: отримання здобувачами вищої освіти поглиблених знань про основні сучасні страхові продукти, що пропонуються страховиками для фізичних та юридичних осіб з метою надання послуг страхового захисту.

Основні завдання навчальної дисципліни Страховий захист людини і бізнесу: з'ясування об'єктивної необхідності, сутності та ролі страхового захисту; засвоєння методів організації роботи страховика щодо реалізації страхових послуг; вивчення умов надання послуг страхового захисту з основних видів особистого, майнового страхування та страхування відповідальності; набуття практичних навичок щодо визначення суми страхового платежу, вартості страхового збитку та страхового відшкодування, тощо.

Компетентності:

загальні:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Програмні результати навчання:

Знати і розуміти теоретичні основи, функції та принципи страхування, форми та роль страхового захисту людини і бізнесу в ринковій економіці, а також умови надання страхових послуг.

Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань з подальшою інтерпретацією отриманих результатів в контексті обчислення страхових тарифів, оцінки страхових ризиків, визначення страхової суми та розміру страхового відшкодування для різних видів послуг страхового захисту людини і бізнесу.

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність, форми та роль страхового захисту. Суть страхування як економічної категорії та його специфічні ознаки. Необхідність страхового захисту та його форми. Взаємозв'язок функцій страхування із функціями страхового захисту. Страхові відносини. Страхові послуги як специфічний товар. Ознаки, що характеризують страхову послугу. Економічна необхідність страхових послуг, що надаються фізичним та юридичним особам. Роль та значення страхового захисту в умовах сучасного бізнесу.

Тема 2. Страхування життя та пенсій. Необхідність та значення страхового захисту життя та пенсій громадян. Особливості страхування життя та пенсій. Сучасний стан страхування життя та пенсій. Види страхування життя. Змішане страхування життя. Суб'єкти страхування. Обсяг страхової відповідальності. Строк страхування. Страхова сума. Одержувачі страхової суми у випадку смерті страхувальника. Порядок визначення і сплати страхових премій. організація роботи страхової компанії щодо визначення страхових і викупних сум, порядок їх виплати страхувальнику, спадкоємцям або визначеним для цього особам. Страхування дітей. Страхування до вступу в шлюб. Довічне страхування. Страхування пенсій.

Тема 3. Страховий захист від нещасних випадків. Необхідність і значення страхування громадян від нещасних випадків. Розвиток і сучасний стан страхування від нещасних випадків. Форми і види страхування від нещасних випадків. Обов'язкові види страхування від нещасних випадків та їхня характеристика. Особисте страхування від нещасних випадків на транспорті. Інші види обов'язкового страхування від нещасних випадків. Добровільні види страхування від нещасних випадків та умови їх проведення. Індивідуальне страхування громадян від нещасних випадків. Страхування дітей від нещасних випадків. Страхування туристів від нещасних випадків. Інші види добровільного страхування від нещасних випадків.

Тема 4. Медичне страхування. Необхідність, розвиток і сучасний стан медичного страхування. Суб'єкти медичного страхування і відносини між ними. Форми проведення медичного страхування та їх особливості. Обов'язкове медичне страхування. Обсяг відповідальності страховика. Страхова сума. Порядок визначення розміру страхових премій і порядок їх сплати. Права і обов'язки сторін страхових відносин. Організація роботи страхової компанії, пов'язана із настанням відповідальності за фактом страхового випадку. Добровільне медичне страхування. Договір страхування. Обсяг відповідальності страховика. Строк страхування. Страхова сума. Страхова премія. Порядок виплати страхового забезпечення. Відмова у виплаті. Медичне страхування громадян, які виїждять за кордон.

Тема 5. Страхування підприємницьких ризиків. Зміст поняття «підприємницькі ризики». Роль страхування у забезпеченні потреб підприємця у страховому захисті. Форми і види страхування підприємницьких ризиків. Страхування від вогню та інших небезпек. Основні умови страхування. Суб'єкти страхування. Обсяг відповідальності страховика. Об'єкти страхування, їх оцінка. Розрахунок страхової суми, страхової премії, страхового відшкодування.

Страховання від перерв у виробництві внаслідок знищення або пошкодження застрахованого майна. Страховання відповідальності товаровиробників за якість виробленої продукції. Страховання відповідальності підприємців за забруднення навколишнього середовища. Страховання відповідальності роботодавців перед найманими працівниками. Корпоративне страхування в умовах сучасного бізнесу.

Тема 6. Страховання фінансових ризиків. Необхідність і значення страхування у фінансовій сфері. Делькредерне страхування, гарантійне страхування, страхування довіри. Характеристика основних організаційних форм страхування кредитів. Страховання товарних кредитів. Страховання кредитів під інвестиційні засоби. Страховання споживчих кредитів. Страховання матеріальних цінностей, що передаються в заставу. Характеристика окремих видів страхування кредитних ризиків. Страховання відповідальності позичальника за непогашення кредиту. Об'єкт страхування. Визначення розміру збитків та розміру страхового відшкодування. Сутність та економічний зміст страхування фінансових ризиків. Види страхування фінансових ризиків та їх характеристика. Страховання депозитів. Сучасні проблеми функціонування системи страхування депозитів в Україні.

Тема 7. Страховання аграрних ризиків. Економічні завдання страхового захисту в аграрній сфері. Розвиток і сучасний стан страхування аграрних ризиків. Форми і види страхування майна сільськогосподарських підприємств. особливості страхування врожаю сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень. Організація роботи страхової компанії щодо визначення факту і причин загибелі / пошкодження урожаю сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень. Оцінка збитків та визначення розміру страхового відшкодування. Страховання сільськогосподарських тварин. Страховання будівель та іншого майна сільськогосподарських підприємств.

Тема 8. Страховання технічних ризиків. Необхідність та значення страхування технічних ризиків. Види страхування технічних ризиків та їх характеристика. Страховання будівельно-монтажних ризиків. Страховання машин від поломок. Страховання електронної техніки. Страховання після пускових гарантійних зобов'язань.

Тема 9. Автотранспортне страхування. Необхідність і значення страхування автотранспортних ризиків. Поняття автотранспортного страхування, його сутність. Об'єкти страхування. Сучасний стан системи автотранспортного страхування. Страховання автомобілів. Характеристика об'єктів страхування. Варіанти страхування. Страховий тариф та фактори, що впливають на його розмір. Обсяг страхової відповідальності. Франшиза. Оцінка збитків. Страхове відшкодування. Страховання цивільної відповідальності власників автотранспортних засобів. Форми страхування. Суб'єкти та об'єкти страхування. Строк страхування. Порядок оцінки збитків. Виплата страхового відшкодування. Моторне (транспортне) страхове бюро України. Функції МТСБУ. Права і обов'язки членів МТСБУ. Міжнародна система «Зелена картка» та її сучасний розвиток. Страховання вантажів, що перевозяться автомобільним транспортом. Об'єкти страхування. Визначення і порядок відшкодування збитків. Страховий

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва тем	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Тема 1. Сутність, форми та роль страхового захисту	-	-
2	Тема 2. Страхування життя та пенсій	2	-
3	Тема 3. Страховий захист від нещасних випадків	-	-
4	Тема 4. Медичне страхування	2	-
5	Тема 5. Страхування підприємницьких ризиків	2	2
6	Тема 6. Страхування фінансових ризиків	2	-
7	Тема 7. Страхування аграрних ризиків	2	-
8	Тема 8. Страхування технічних ризиків	-	-
9	Тема 9. Автотранспортне страхування	2	-
10	Тема 10. Страхування майна та відповідальності громадян	2	-
	Разом	14	2

7. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва тем	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Тема 1. Сутність, форми та роль страхового захисту	6	8
2	Тема 2. Страхування життя та пенсій	6	8
3	Тема 3. Страховий захист від нещасних випадків	6	8
4	Тема 4. Медичне страхування	6	10
5	Тема 5. Страхування підприємницьких ризиків	6	8
6	Тема 6. Страхування фінансових ризиків	6	8
7	Тема 7. Страхування аграрних ризиків	6	8
8	Тема 8. Страхування технічних ризиків	6	8
9	Тема 9. Автотранспортне страхування	6	10
10	Тема 10. Страхування майна та відповідальності громадян	6	8
	в т. ч. індивідуальні завдання	-	40
	Разом	60	84

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти направлена на закріплення теоретичного матеріалу та практичних навичок в розрізі тем передбачених робочою програмою по дисципліні Страховий захист людини і бізнесу.

Реалізація даного напрямку роботи по дисципліні Страховий захист людини і бізнесу передбачається шляхом виконання індивідуалізованого навчального завдання, яке виконується самостійно здобувачем вищої освіти в поза аудиторний час: контрольна робота (для заочної форми навчання).

9. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
1. Знати і розуміти теоретичні основи, функції та принципи страхування, форми та роль страхового захисту людини і бізнесу в ринковій економіці, а також умови надання страхових послуг.	МН 1 Словесні методи (лекція); МН 2 Наочні методи (демонстрування, спостереження); МН 3 Практичні методи (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою);	1) опитування; 2) виконання вправ на практичних заняттях; 3) виконання завдань самостійної роботи; 4) виконання індивідуального завдання (контрольна робота) – для заочної форми навчання; 5) контрольна робота (для денної форми навчання)
2. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань з подальшою інтерпретацією отриманих результатів в контексті обчислення страхових тарифів, оцінки страхових ризиків, визначення страхової суми та розміру страхового відшкодування для різних видів послуг страхового захисту людини і бізнесу.	МНК 1 Методи усного контролю (усне опитування, обговорення теоретичних питань); МНК 2 Методи письмового контролю (контрольна робота, письмове виконання практичних завдань); МНІ 4 Комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).	

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання.

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів
1. Знати і розуміти теоретичні основи, функції та принципи страхування, форми та роль страхового захисту людини і бізнесу в ринковій економіці, а також умови надання страхових послуг.	50	50	30
2. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань з подальшою інтерпретацією отриманих результатів в контексті обчислення страхових тарифів, оцінки страхових ризиків, визначення страхової суми та розміру страхового відшкодування для різних видів послуг страхового захисту людини і бізнесу.	50	50	30
Разом	100	100	60

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

10. Форми оцінювання результатів навчання

Денна форма навчання

Програмні результати навчання	Форми оцінювання								Разом	
	опитування		виконання вправ на практичних заняттях		виконання завдань самостійної роботи		контрольна робота			
	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів
1	21	35	-	-	6	10	3	5	30	50
2	-	-	-	35	3	5	6	10	30	50
Разом	21	35	21	35	9	15	9	15	60	100

Заочна форма навчання

Програмні результати навчання	Форми оцінювання								Разом	
	опитування		виконання вправ на практичних заняттях		виконання завдань самостійної роботи		виконання індивідуального завдання (контрольна робота)			
	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів
1	6	10	-	-	12	20	12	20	30	50
2	-	-	6	10	12	20	12	20	30	50
Разом	6	10	6	10	24	40	24	40	60	100

Форма проведення семестрового контролю згідно з робочим та навчальним планом – залік.

**Шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні
поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти
(денна форма навчання)**

Форма оцінювання	Граничні межі балів	Вимоги до знань та умінь
Опитування	0-5	<p>5 балів – здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання повної та чіткої відповіді, що свідчить про високий рівень знань і розуміння теоретичних основ, функцій та принципів страхування, форм та ролі страхового захисту людини і бізнесу в ринковій економіці, а також умов надання страхових послуг;</p> <p>3-4 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку надання не повної чи не точної відповіді, проте якість відповідей виявляє вільне володіння теоретичним матеріалом, що свідчить про достатній рівень знань і розуміння теоретичних основ, функцій та принципів страхування, форм та ролі страхового захисту людини і бізнесу в ринковій економіці, а також умов надання страхових послуг;</p> <p>1-2 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку допущення суттєвих помилок у відповідях, володінні тільки загальним понятійним апаратом в межах тематики навчальної дисципліни, що свідчить про наявність фрагментарних знань теоретичних основ, функцій та принципів страхування, форм та ролі страхового захисту людини і бізнесу в ринковій економіці, а також умов надання страхових послуг;</p> <p>0 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку неможливості здобувача вищої освіти надати відповіді на питання, що свідчить про відсутність знань та не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання в межах зазначеної дисципліни.</p>
Виконання вправ на практичних заняттях	0-5	<p>5 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного розв’язання задачі, належного її оформлення, що свідчить про високий рівень володіння методичним інструментарієм та здібностями застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань з подальшою інтерпретацією отриманих результатів в контексті обчислення страхових тарифів, оцінки страхових ризиків, визначення страхової суми та розміру страхового відшкодування для різних видів послуг страхового захисту людини і бізнесу;</p> <p>3-4 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку виявлення незначних методичних помилок при розв’язанні та оформленні задачі, що свідчить про достатній рівень володіння методичним інструментарієм та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань, з подальшою інтерпретацією отриманих результатів в контексті обчислення страхових тарифів, оцінки страхових ризиків, визначення страхової суми та розміру страхового відшкодування для різних видів послуг страхового захисту людини і бізнесу;</p> <p>1-2 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності значної кількості методологічних помилок, та відсутності змістовної інтерпретації отриманих результатів, що свідчить про наявність лише базового рівня володіння методичним інструментарієм та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних</p>

		<p>завдань;</p> <p>0 балів – у випадку неможливості здобувача вищої освіти розв'язати задачі, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання та інтерпретації практичних завдань, та не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання в межах зазначеної дисципліни.</p>
Виконання завдань самостійної роботи	0-1,5 (за кожен тему)	<p>1,5 балів – здобувач вищої освіти отримує за кожен тему (із десяти) у випадку правильного виконання завдань та належного їх оформлення, що свідчить про високий рівень знань і розуміння теоретичних основ, функцій та принципів страхування, форм та ролі страхового захисту людини і бізнесу в ринковій економіці, умов надання страхових послуг, а також досконале володіння методичним інструментарієм та здібностями застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань;</p> <p>1 бал – здобувач вищої освіти отримує за кожен тему (із десяти) у випадку незначних помилок при виконанні домашніх завдань, що свідчить про достатній рівень знань і розуміння теоретичних основ, функцій та принципів страхування, форм та ролі страхового захисту людини і бізнесу в ринковій економіці, умов надання страхових послуг, а також середній рівень володіння методичним інструментарієм та здібностями застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань;</p> <p>0,5 балів – здобувач вищої освіти отримує за кожен тему (із десяти) у випадку допущенні суттєвих помилок чи фрагментарному відображенні матеріалу при виконанні домашніх завдань, що свідчить про низький рівень знань і розуміння теоретичних основ, функцій та принципів страхування, форм та ролі страхового захисту людини і бізнесу в ринковій економіці, умов надання страхових послуг, а також незадовільний рівень володіння методичним інструментарієм та здібностями застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань;</p> <p>0 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформлених домашніх завдань, що свідчить про відсутність знань і розуміння теоретичних основ, функцій та принципів страхування, форм та ролі страхового захисту людини і бізнесу в ринковій економіці, умов надання страхових послуг та не дає в цілому можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.</p>
Підсумкова контрольна робота	0-15	<p><i>Підсумкова контрольна робота включає 5 питань, із них 4 запитань теоретичного характеру та 1 задача. Кожне питання (в т. ч і задача), оцінюється у 3 бали.</i></p> <p><i>Теоретичне питання:</i></p> <p>3 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку надання повної та чіткої відповіді на теоретичне питання, що свідчить про високий рівень знань і розуміння теоретичних основ, функцій та принципів страхування, форм та ролі страхового захисту людини і бізнесу в ринковій економіці, а також умов надання страхових послуг;</p> <p>2 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку надання неповної чи не точної відповіді, що свідчить про достатній рівень знань і розуміння теоретичних основ, функцій та принципів страхування, форм та ролі страхового захисту людини і бізнесу в ринковій економіці, а також умов надання страхових послуг;</p>

		<p>1 бал – здобувач вищої освіти отримує у випадку допущення суттєвих помилок у відповідях, володінні тільки загальним понятійним апаратом в межах тематики навчальної дисципліни, що свідчить про низький рівень знань і розуміння теоретичних основ, функцій та принципів страхування, форм та ролі страхового захисту людини і бізнесу в ринковій економіці, а також умов надання страхових послуг;</p> <p>0 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності відповіді (правильної) на теоретичне питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу що стосується страхового захисту людини і бізнесу.</p> <p><i>Задача:</i></p> <p>3 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного виконання задачі, належного її оформлення, що свідчить про високий рівень володіння методичним інструментарієм та здібностями застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань з подальшою інтерпретацією отриманих результатів в контексті обчислення страхових тарифів, оцінки страхових ризиків, визначення страхової суми та розміру страхового відшкодування для різних видів послуг страхового захисту людини і бізнесу;</p> <p>2 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку виявлення незначних методичних помилок при виконанні та оформленні задачі, що свідчить про достатній рівень володіння методичним інструментарієм та здібностями застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань з подальшою інтерпретацією отриманих результатів в контексті обчислення страхових тарифів, оцінки страхових ризиків, визначення страхової суми та розміру страхового відшкодування для різних видів послуг страхового захисту людини і бізнесу;</p> <p>1 бал – здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності значної кількості методичних помилок при виконанні та оформленні задачі, що свідчить про низький рівень володіння методичним інструментарієм та здібностями застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань з подальшою інтерпретацією отриманих результатів в контексті обчислення страхових тарифів, оцінки страхових ризиків, визначення страхової суми та розміру страхового відшкодування для різних видів послуг страхового захисту людини і бізнесу;</p> <p>0 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належним чином розв’язаної оформленої задачі, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання та інтерпретації практичних завдань, та не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.</p>
--	--	---

**Шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні
поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти
(заочна форма навчання)**

Форма оцінювання	Граничні межі балів	Вимоги до знань та умінь
Опитування	0-10	<p>9-10 балів – здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання повної та чіткої відповіді, що свідчить про високий рівень знань і розуміння теоретичних основ, функцій та принципів страхування, форм та ролі страхового захисту людини і бізнесу в ринковій економіці, а також умов надання страхових послуг;</p> <p>5-8 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку надання не повної чи не точної відповіді, проте якість відповідей виявляє вільне володіння теоретичним матеріалом, що свідчить про достатній рівень знань і розуміння теоретичних основ, функцій та принципів страхування, форм та ролі страхового захисту людини і бізнесу в ринковій економіці, а також умов надання страхових послуг;</p> <p>1-4 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку допущення суттєвих помилок у відповідях, володінні тільки загальним понятійним апаратом в межах тематики навчальної дисципліни, що свідчить про наявність фрагментарних знань теоретичних основ, функцій та принципів страхування, форм та ролі страхового захисту людини і бізнесу в ринковій економіці, а також умов надання страхових послуг;</p> <p>0 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку не можливості здобувача вищої освіти надати відповіді на питання, що свідчить про відсутність знань та не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання в межах зазначеної дисципліни.</p>
Виконання вправ на практичних заняттях	0-10	<p>9-10 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку правильного розв’язання задачі, належного її оформлення, що свідчить про високий рівень володіння методичним інструментарієм та здібностями застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань з подальшою інтерпретацією отриманих результатів в контексті обчислення страхових тарифів, оцінки страхових ризиків, визначення страхової суми та розміру страхового відшкодування для різних видів послуг страхового захисту людини і бізнесу;</p> <p>5-8 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку виявлення незначних методичних помилок при розв’язанні та оформленні задачі, що свідчить про достатній рівень володіння методичним інструментарієм та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань, з подальшою інтерпретацією отриманих результатів в контексті обчислення страхових тарифів, оцінки страхових ризиків, визначення страхової суми та розміру страхового відшкодування для різних видів послуг страхового захисту людини і бізнесу;</p> <p>1-4 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності значної кількості методологічних помилок, та відсутності змістовної інтерпретації отриманих результатів, що свідчить про наявність лише базового рівня володіння методичним інструментарієм та</p>

		<p>здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань;</p> <p>0 балів – у випадку неможливості здобувача вищої освіти розв'язати задачі, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання та інтерпретації практичних завдань, та не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання в межах зазначеної дисципліни.</p>
Виконання завдань самостійної роботи	0-4 (за кожен тему)	<p>4 бали – здобувач вищої освіти отримує за кожен тему (із десяти) у випадку правильного виконання завдань та належного їх оформлення, що свідчить про високий рівень знань і розуміння теоретичних основ, функцій та принципів страхування, форм та ролі страхового захисту людини і бізнесу в ринковій економіці, умов надання страхових послуг, а також досконале володіння методичним інструментарієм та здібностями застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань;</p> <p>2-3 бали – здобувач вищої освіти отримує за кожен тему (із десяти) у випадку незначних помилок при виконанні домашніх завдань, що свідчить про достатній рівень знань і розуміння теоретичних основ, функцій та принципів страхування, форм та ролі страхового захисту людини і бізнесу в ринковій економіці, умов надання страхових послуг, а також середній рівень володіння методичним інструментарієм та здібностями застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань;</p> <p>1 бал – здобувач вищої освіти отримує за кожен тему (із десяти) у випадку допущенні суттєвих помилок чи фрагментарному відображенні матеріалу при виконанні домашніх завдань, що свідчить про низький рівень знань і розуміння теоретичних основ, функцій та принципів страхування, форм та ролі страхового захисту людини і бізнесу в ринковій економіці, умов надання страхових послуг, а також незадовільний рівень володіння методичним інструментарієм та здібностями застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань;</p> <p>0 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформлених домашніх завдань, що свідчить про відсутність знань і розуміння теоретичних основ, функцій та принципів страхування, форм та ролі страхового захисту людини і бізнесу в ринковій економіці, умов надання страхових послуг та не дає в цілому можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.</p>
Виконання індивідуальних завдань у вигляді контрольної роботи	0-40	<p><i>За виконання контрольної роботи, яка містить 2 теоретичні питання та 1 задачу, здобувач вищої освіти заочної форми навчання може отримати максимально 40 балів із наступним їх розподілом – 10 балів за кожне теоретичне питання та 20 балів за задачу.</i></p> <p><i>Теоретичне питання:</i></p> <p>8-10 балів – здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку повного та чіткого його розкриття та оформлення, що свідчить про високий рівень знань і розуміння теоретичних основ, функцій та принципів страхування, форм та ролі страхового захисту людини і бізнесу в ринковій економіці, а також умов надання страхових послуг;</p> <p>5-7 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності окремих недоліків чи неточностей у відповіді на теоретичне питання,</p>

		<p>що свідчить про достатній рівень знань і розуміння теоретичних основ, функцій та принципів страхування, форм та ролі страхового захисту людини і бізнесу в ринковій економіці, а також умов надання страхових послуг;</p> <p>1-4 бали – здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності суттєвих недоліків у відповіді чи фрагментарному розкритті теоретичного питання, що свідчить про низький рівень знань і розуміння теоретичних основ, функцій та принципів страхування, форм та ролі страхового захисту людини і бізнесу в ринковій економіці, а також умов надання страхових послуг;</p> <p>0 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності відповіді (правильної) на теоретичне питання, що свідчить про відсутність знань теоретичних основ, функцій та принципів страхування, форм та ролі страхового захисту людини і бізнесу в ринковій економіці та не дає в цілому можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.</p> <p><i>Задача:</i></p> <p>16-20 балів – здобувач вищої освіти отримує за виконання задачі у випадку правильного її розв’язання, відсутності арифметичних помилок та належного її оформлення, що свідчить про високий рівень володіння методичним інструментарієм та здібностями застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань з подальшою інтерпретацією отриманих результатів в контексті обчислення страхових тарифів, оцінки страхових ризиків, визначення страхової суми та розміру страхового відшкодування для різних видів послуг страхового захисту людини і бізнесу;</p> <p>9-15 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку допущення незначних методичних чи арифметичних помилок при розв’язанні та оформленні задачі, що свідчить про достатній рівень володіння методичним інструментарієм та здібностями застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань з подальшою інтерпретацією отриманих результатів в контексті обчислення страхових тарифів, оцінки страхових ризиків, визначення страхової суми та розміру страхового відшкодування для різних видів послуг страхового захисту людини і бізнесу;</p> <p>1-8 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку наявності суттєвих помилок у розв’язанні задачі, що свідчить про наявність лише фрагментарних знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань;</p> <p>0 балів – здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належним чином розв’язаної оформленої задачі, що свідчить про відсутність знань та здібностей застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання та інтерпретації практичних завдань, та не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання.</p>
--	--	--

11. Схеми нарахування балів з навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи ¹	підсумкова контрольна робота ²	
Тема 1. Сутність, форми та роль страхового захисту	-	-			-
Тема 2. Страхування життя та пенсій	5	5			10
Тема 3. Страховий захист від нещасних випадків	-	-			-
Тема 4. Медичне страхування	5	5			10
Тема 5. Страхування підприємницьких ризиків	5	5			10
Тема 6. Страхування фінансових ризиків	5	5			10
Тема 7. Страхування аграрних ризиків	5	5			10
Тема 8. Страхування технічних ризиків	-	-			-
Тема 9. Автотранспортне страхування	5	5			10
Тема 10. Страхування майна та відповідальності громадян	5	5			10
Виконання завдань самостійної роботи	-	-	15		15
Підсумкова контрольна робота	-	-	-	15	15
Разом	35	35	15	15	100

¹ протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують завдання самостійної роботи по кожній темі навчальної дисципліни (за кожен тему отримуючи максимум 1,5 бали) при цьому бали виставляються сумарно окремою позицією;

² в кінці семестру передбачено написання підсумкової контрольної роботи (максимум 15 балів), при цьому бали виставляються окремою позицією

Заочна форма навчання

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи ¹	виконання індивідуальних завдань (контрольна робота) ²	
Тема 1. Сутність, форми та роль страхового захисту	-	-			-
Тема 2. Страхування життя та пенсій	-	-			-
Тема 3. Страховий захист від нещасних випадків	-	-			-
Тема 4. Медичне страхування	-	-			-
Тема 5. Страхування підприємницьких ризиків	10	10			20
Тема 6. Страхування фінансових ризиків	-	-			-
Тема 7. Страхування аграрних ризиків	-	-			-
Тема 8. Страхування технічних ризиків	-	-			-
Тема 9. Автотранспортне страхування					-
Тема 10. Страхування майна та відповідальності громадян					-
Виконання завдань самостійної роботи			40		40
Виконання індивідуальних завдань (контрольна робота)	-	-	-	40	40
Разом	10	10	40	40	100

¹ протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують завдання самостійної роботи по кожній темі навчальної дисципліни (за кожну тему отримуючи максимум 4 бали) при цьому бали виставляються сумарно окремою позицією;

² протягом семестру (у міжсесійний період) здобувачі вищої освіти заочної форми навчання виконують індивідуальні завдання у вигляді контрольної роботи (максимум 40 балів) при цьому бали виставляються окремою позицією.

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачене при вивченні навчальної дисципліни

Не передбачено.

13. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Говорушко Т. А. Страхові послуги : підруч. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 376 с.
2. Дема Д. І. Страхові послуги : навч. посіб. [3-тє вид. стереотипне.]. Київ : Алерта, 2017. 526 с.
3. Жилякова О. В., Шевчук І. Л. Страхові послуги : навч. посіб. для студентів напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит». Харків : Видавець Іванченко І. С., 2013. 184 с.
4. Мойсеєнко В. Ю., Шевчик В. П., Щербак О. О. Страхові послуги : навч. посіб. Київ : Аграрна освіта, 2013. 334 с.
5. Про страхування : Закон України від 07 бер. 1996 р., № 85 /96 / *Відомості Верховної ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>.
6. Страхування : навч. посіб. / за ред. Т. А. Говорушко. Львів : «Магнолія 2006», 2014. 328 с.

Допоміжні:

1. Александрова М. М. Страхування : навч-метод. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2002. 208 с.
2. Безугла В. О., Постіл І. І., Шаповал Л. П. Страхування : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 582 с.
3. Вовчак О. Д. Страхова справа : підруч. Київ : Знання, 2011. 391 с.
4. Дьячкова Ю. М. Страхування : посіб. Київ. : Центр учбової літератури, 2008. 240 с.
5. Зоря О. П., Зоря С. П. Страхувий ринок України: стан, проблеми та перспективні напрями розвитку. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. Суми : СНАУ. 2013. Вип. 1 (34). С. 12–16.
6. Зоря О.П., Зоря С. П., Галінська Т. С. Взаємодія страхових компаній та банків як перспективний напрям фінансового посередництва на грошовому ринку. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії*. – Спецвипуск. Полтава : ПДАА. 2013. С. 131–136.
7. Зоря С. П., Зоря О. П. Навчально-методичний посібник з дисципліни Страхування для здобувачів вищої освіти ступеня «Бакалавр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» [2-ге вид. перероб. та допов.]. Полтава : ПДАА, 2018. 202 с.
8. Зоря С.П. Особливості функціонування ринку агрострахування в Україні. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії*. 2014. Вип. 2 (8). Т. 2. С. 126–132.
9. Зоря С. П. Особливості конкуренції на страховому ринку України. *Актуальні проблеми економіки*. № 4 (178). 2016. С. 274–279.
10. Зоря С. П. Перестрахування як ключова складова стабільного функціонування страхового ринку. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії*. Вип. 1 (12). Полтава : ПДАА. 2016. С. 180 – 186.

11. Зоря С. П., В. Д. Чумак, Мисник Т. Г. Особливості функціонування страхового ринку в Україні. Ефективна економіка. 2018. № 12. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6783>.
12. Плиса В. Й. Страхування : навч. посібн. [2 – е вид.]. Київ : Каравела, 2008. 392 с.
13. Степашко О. Д. Страхова справа : навч. посіб. Харків, 2012. 165 с.

Інформаційні ресурси

1. Інформація про стан і розвиток страхового ринку України : веб-сайт. URL: <https://www.nfp.gov.ua/ua/Informatsiia-pro-stan-i-rozvytok-strakhovoho-rynku-Ukrainy.html>.
2. Insurance Europe : веб-сайт. URL: <http://www.insuranceeurope.eu/>.
3. Кабінет Міністрів України : веб-сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua>.
4. Ліга страхових організацій України (ЛСОУ). : веб-сайт. URL: <http://uainsur.com/>.
5. Моторне (транспортне) страхове бюро України (МТСБУ) : веб-сайт. URL: http://www.mtsbu.ua/ua/about_us/general/.
6. Національний банк України: веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua/>.
7. «Форіншурер (страхування)» : веб-сайт. URL: <https://forinsurer.com/>.